

**ยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1**

**The Educational Supervision Strategies for Community Development Using School Based
Management under Khon Kaen Educational Office of Primary Educational Service Area 1**

สุนทร ชมรัตน์^{1*} และ สำเร็จ ยुरชัย²

Suntorn Chamarat^{1*} and Samrej Yurachai²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Doctor of philosophy Program in Educational Administration, Graduate School, North Eastern University

²รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Associate Professor, Educational Administration, Graduate School, North Eastern University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ร่างยุทธศาสตร์ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนายุทธศาสตร์ ขั้นตอนที่ 3 ยืนยันยุทธศาสตร์ ขั้นตอนที่ 4 สรุปและสะท้อนผล (1) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย กรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (2) กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานศึกษาในท้องที่ตำบลบ้านหว้า อำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศ แบบประเมินเจตคติและแบบประเมินความพึงพอใจ (4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์มี 3 องค์ประกอบหลักดังนี้ : องค์ประกอบหลักที่ 1 กระบวนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ได้แก่ 1) หลักการพัฒนาชุมชน 2) หลักการนิเทศการศึกษา 3) หลักการเสริมพลังอำนาจ 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักการพัฒนาคูณาการ 6) หลักการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน องค์ประกอบหลักที่ 2 ขั้นตอนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ได้แก่ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การให้ความรู้ความเข้าใจในการทำงาน 3) การลงมือปฏิบัติงาน 4) การสร้างเสริมกำลังใจ 5) การประเมินผลการปฏิบัติงาน องค์ประกอบหลักที่ 3 ประสิทธิภาพการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา 2) ความพึงพอใจยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษารรล

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษา, การพัฒนาชุมชน, การบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

Abstract

The objective of this study was to develop supervision strategies for community development by using school based management for primary schools under the Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1. The samples were some of the primary school teachers. The study was divided in 4 phases, strategies formation, strategies development, strategies confirmation and conclusion. The research tools were; a questionnaire, attitude test and a satisfaction questionnaire an attitude assessment form. The arithmetic mean ($\bar{X}$), percentage (%),

* Corresponding author. Tel.: 081-3693717

Email address : sun_2495@hotmail.com

and the standard deviation were used as statistic tools. Research Findings :The supervision strategies for community development composed of 3 main principles, 1. The process of community development consisted of 1) the principle of community development 2) the principle of educational supervision 3) the principle of confirmation 4) the principle of participation 5) the principle of personal development 6) the principle of management. 2. The phases of supervision of community development; 1) supervision planning 2) educating the knowledge and understanding how to work 3) acting 4) enhancing of personal morale 5) assessment 3. The effectiveness of supervision for community development; 1) 2 Successful targets of supervision 2) 3 satisfactory goals of supervision.

Keywords: Supervision Strategy, Community Development, School Based Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) ได้กระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากการมีส่วนร่วมได้เสียของทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สมาน จันทะดี, 2552)

การเปลี่ยนแปลงของสังคมไม่เคยหยุดนิ่ง ทั้งในด้านหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ธรรมชาติของผู้เรียน ในบริบทที่แตกต่างกันของแต่ละสถานศึกษา ครูจะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว เพื่อตอบสนองต่อการจัดการศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 - 2561) งานนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) จะช่วยให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของสถานศึกษาและสามารถช่วยเหลือชุมชนให้มีการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขและยังให้การดำเนินงานของบุคลากรของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการบริหารจัดการไปถึงจุดมุ่งหมายโดยต่อเนื่อง จึงเป็นการดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาจากสถานศึกษาเพื่อนำมาซึ่งคุณภาพผู้เรียนและชุมชน (สำเร็จ ยุธัย, 2553) โรงเรียนมีบทบาทในการให้คำแนะนำหรือการนิเทศเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน ซึ่งผ่านมาการนิเทศไม่ค่อยจะได้ผลมากนัก โรงเรียนควรเพิ่มความเข้มในการให้คำแนะนำแก่ชุมชนให้มากขึ้นถึงระดับเป็นยุทธศาสตร์การนิเทศจึงจะสามารถแก้ปัญหาได้

ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในวงการศึกษามีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน จึงมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานเพื่อได้มีส่วนช่วยให้การพัฒนาการศึกษาลงไปสู่ชุมชนเพื่อให้เกิดการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง มีส่วนสร้างเสริมความเข้มแข็งให้สังคมสามารถขับเคลื่อนและเกิดการพัฒนาความก้าวหน้าสำหรับหมู่บ้านและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. **ประชากร** เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 2,500 คน

2. **กลุ่มตัวอย่าง** ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน ดำเนินการเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การร่างยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สร้างขึ้นจากองค์ประกอบ ดังนี้

1) การสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการการพัฒนาชุมชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

2) การศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์หลัก ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษา เพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การบริหาร (2) การนิเทศการศึกษา (3) การนิเทศภายในสถานศึกษา (4) ปรัชญา แนวคิดพื้นฐานหลักการและกระบวนการทำงานพัฒนาชุมชน (5) หลักการพัฒนาชุมชน (6) การพัฒนาสังคม (7) การบริหารสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (8) หลักการมีส่วนร่วม (9) หลักการเสริมพลังอำนาจ (10) รูปแบบการพัฒนาบุคลากร (11) บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (12) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การร่างยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นการนำเสนอร่างยุทธศาสตร์ โดยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ (Focus Group Discussion) เพื่อพิจารณาตรวจสอบในเชิงลึกในข้อประเด็นต่างๆ ในความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความถูกต้องครอบคลุมของยุทธศาสตร์

ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานด้วยการนำยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปยืนยันกับที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการใช้ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนในการประชุมประชาพิจารณ์ (Public Hearing) ด้านความเป็นไปได้ ความเหมาะสม ความถูกต้องครอบคลุมและการประเมินด้านเจตคติและความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและสะท้อนผลการดำเนินการ

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

ได้ยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นแผนการนิเทศการศึกษาเฉพาะเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน อันประกอบด้วยเป้าประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินโครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัดและการประเมินผลซึ่งมี 3 องค์ประกอบหลักที่สำคัญ ดังนี้

องค์ประกอบหลักที่ 1 กระบวนการนิเทศการศึกษา มี 6 หลักการ ดังนี้

1) หลักการที่ 1 หลักการดำเนินงานพัฒนาชุมชน (1) สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (2) เป็นโครงการอเนกประสงค์ที่ช่วยแก้ปัญหาได้หลายด้าน (3) สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปพร้อมๆ กับการดำเนินงาน (4) ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ (5) แสวงหาและพัฒนาให้เกิดผู้นำในท้องถิ่น (6) ให้โอกาสสตรีและเยาวชนมีส่วนร่วมในโครงการ (7) รัฐต้องเตรียมจัดบริการให้การสนับสนุน (8) ต้องวางแผนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพทุกระดับ (9) สนับสนุนให้องค์กรเอกชนอาสาสมัครต่างๆ เข้ามีส่วนร่วม (10) มีการวางแผนให้เกิดความเจริญที่สอดคล้องกับความเจริญในระดับชาติด้วย

2) หลักการที่ 2 หลักการนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ (1) หลักการผู้นำ (2) หลักความร่วมมือ (3) หลักการเห็นใจ (4) หลักการสร้างสรรค์ (5) หลักการบูรณาการ (6) หลักการมุ่งชุมชน (7) หลักการวางแผน (8) หลักการยืดหยุ่น (9) หลักการวัดดูวิจัย (10) หลักการประเมิน

3) หลักการที่ 3 หลักการเสริมพลังอำนาจ (1) ให้ความชัดเจนในหน้าที่ความรับผิดชอบ (2) มอบหมายอำนาจหน้าที่ (3) กำหนดมาตรฐานการทำงาน (4) การฝึกอบรมและการพัฒนา (5) ให้ความรู้และสารสนเทศ (6) ให้ข้อมูลย้อนกลับ (7) ให้การยกย่องหรือยอมรับ (8) ให้ความไว้วางใจ (9) ยอมรับข้อผิดพลาด (10) ให้ความเคารพ

4) หลักการที่ 4 หลักการมีส่วนร่วม (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

5) หลักการที่ 5 หลักการพัฒนาบุคลากร (1) สอดคล้องกับความต้องการ (2) มีการวินิจฉัยและวิเคราะห์ (3) มีการประเมินความเป็นไปได้ (4) มีการนำไปใช้ (5) มีการประเมินผล

6) หลักการที่ 6 หลักการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ได้แก่ (1) หลักการกระจายอำนาจ (2) หลักการมีส่วนร่วม (3) หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน (4) หลักการบริหารตนเอง (5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

องค์ประกอบหลักที่ 2 ขั้นตอนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ประกอบด้วย (1) วางแผนการนิเทศ (2) ให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะทำ (3) ลงมือปฏิบัติงาน (4) สร้างขวัญและกำลังใจ (5) ประเมินผลผลิตของการดำเนินงาน

องค์ประกอบหลักที่ 3 ประสิทธิภาพของการนิเทศ
มี 2 ประการ คือ

1. ยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษา บรรลุ 2
เป้าหมาย คือ (1) ความสามารถด้านการนิเทศการศึกษา
เพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (2) เจตคติที่ดี
ต่อยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนโดยใช้
สถานศึกษาเป็นฐาน

2. ความพึงพอใจยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษา
บรรลุ 3 เป้าหมาย คือ (1) ผู้ได้รับการพัฒนาจะได้ข้อมูล
หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ใหม่ๆหรือข้อบกพร่องใหม่
(2) การเพิ่มพูนทักษะผู้รับการพัฒนาก็ได้รับการเสนอ
แนะแนวทางเพื่อการพัฒนาทักษะของตนเอง (3) ผู้ได้รับการ
พัฒนาจะคาดหวังว่าจะถูกนำไปใช้ในการเรียนรู้อย่างใหม่
และจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน

2. อภิปรายผลการวิจัย

2.1 สภาพการดำเนินงานของการนิเทศการ
ศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษายังไม่ได้นำบทบาท
การนิเทศการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาชุมชนมากเท่าที่ควร
เพราะถือว่าไม่ใช่บทบาทโดยตรงของสถานศึกษา
ส่วนใหญ่ผู้บริหารจะให้ความสนใจและทุ่มเทให้กับการนิเทศ
ภายในซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน
แต่ในสภาพปัจจุบันผู้บริหารและครูผู้สอนย่อมต้องมี
บทบาทในการให้ความร่วมมือช่วยเหลือชุมชนในการพัฒนา
โดยเฉพาะการให้ข้อมูลและคำแนะนำในด้านต่างๆ
ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินการพัฒนาชุมชนในทศวรรษ
ที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาสำคัญในการพัฒนาชุมชนชนบท คือ
การขาดข้อมูลการพัฒนาทำให้ระบบสารสนเทศไม่เข้มแข็ง
จึงขาดความร่วมมือในทุกภาคส่วน

2.2 ปัญหาการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนา
ชุมชน พบว่า ปัญหาการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาการ
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชน ปัญหาการประชุมสร้าง
ความตระหนักร่วมกันเพื่อการพัฒนาชุมชน แสดงให้เห็นว่า
มีปัญหาการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก
ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การนิเทศที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชน
ยังขาดการปฏิบัติอย่างจริงจัง จึงทำให้มีปัญหาในระดับมาก
สมควรที่สถานศึกษาในชนบทจะได้ให้ความสนใจแก้ปัญหา
ในเรื่องนี้ กล่าวคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มบทบาท
ในการสร้างความตระหนักให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันต่อไป

2.3 ความต้องการการนิเทศการศึกษา
เพื่อพัฒนาชุมชน พบว่า ความต้องการการนิเทศการศึกษา
เพื่อพัฒนาชุมชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
ในรายข้อจะเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ
ต้องการพัฒนาการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อการนิเทศการศึกษา
และต้องการพัฒนาเรื่องกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาชุมชน
แสดงให้เห็นว่ามีความต้องการการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนา
ชุมชนมีความสำคัญในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ
ว่า ชุมชนมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับข้อมูลและการให้คำ
แนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ ชำนิ ยิ่งวัฒนา (2544) ที่ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตาม
กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง ในส่วนของ
การประเมินผลการนิเทศภายในพบว่า ขาดการนำข้อมูลจาก
การประเมินผลมาปรับปรุงแก้ไขและประยุกต์ใช้

2.4 การประเมินเจตคติด้านความเหมาะสม
ของที่ประชุมประชาพิจารณ์ต่อยุทธศาสตร์การนิเทศ
การศึกษา ในด้านหลักสูตรการนิเทศ พบว่า ภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อจะเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ กำหนดสื่อการเรียนรู้เหมาะสม กำหนดเวลา
ในแต่ละกิจกรรมเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า
หลักสูตรการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะ
ที่เกี่ยวข้องกับสื่อและกิจกรรมมีความเหมาะสมที่จะใช้กับ
ชุมชน จะช่วยให้แก้ปัญหาด้านการสื่อสารเกี่ยวกับการ
พัฒนาชุมชนได้ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Cave (2003)
ได้ทำการวิจัยการบริหารการประถมศึกษาในท้องถิ่นเกี่ยว
กับการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่าสื่อและกิจกรรม
ที่ใช้ในการนิเทศมีความสำคัญในระดับมากจตุรงคหมายของ
การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การนิเทศ การสอนของ
ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษานอกเมือง รัฐนิวเจอร์ซีย์
โดยใช้การประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศการสอนโดยการ
เปรียบเทียบ ประเมินบทบาทในการนิเทศการสอนโรงเรียน
ในเมืองและโรงเรียนนอกเมือง ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
เป็นทัศนะของครูใหญ่และวิธีการสำรวจการนิเทศ
โดยแบบสอบถามเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย
และใช้ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย

2.5 การประเมินความพึงพอใจของ
ที่ประชุมประชาพิจารณ์ต่อยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษา
ในด้านการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
ในรายข้อจะเห็นว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ

การมีส่วนร่วมในการนิเทศและการส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศนั้นน้อยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้มีส่วนได้เสียเห็นว่ายุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆมีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2551) ได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานการมีส่วนร่วมในการนิเทศของผู้เกี่ยวข้องมีความสำคัญอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนและจัดให้มีการให้คำแนะนำปรึกษาด้านการนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือสถานศึกษาควรให้ความสนใจพัฒนาความรู้ในด้านการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อการนิเทศการศึกษา การประเมินผลหลังการพัฒนาชุมชนและการกำหนดหัวข้อเพื่อการนิเทศชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

1.3 สถานศึกษาควรได้รับการพัฒนาในด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของชุมชน การกำหนดหัวข้อการนิเทศเพื่อพัฒนาชุมชนให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ทุกคนในสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นร่วมกันก่อนทำการนิเทศ

2.2 ควรเน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาที่หลากหลายและส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน

2.3 ควรประยุกต์กิจกรรมต่างๆ ให้เหมาะสมกับบริบทหรือความต้องการจำเป็นในแต่ละชุมชน

3. ข้อเสนอแนะในเชิงยุทธศาสตร์

3.1 ควรมีการนำยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ลงสู่การปฏิบัติ

3.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้ยุทธศาสตร์การนิเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนในชุมชนขนาดเล็กกับชุมชนขนาดกลางและชุมชนขนาดใหญ่

เอกสารอ้างอิง

- [1] ขำนิ ยิงวัฒนา. (2544). การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [2] สมาน จันทะดี. (2552). การสร้างและการเขียนรายงานผลงานทางวิชาการสำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น.การพิมพ์.
- [3] สำเริง ยุธชัย. (2553). การบริหารและการนิเทศการศึกษาขั้นสูง. เอกสารประกอบการสอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- [4] สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2551). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [5] Cave, L. J. (2003). The Urban Elementary Principle as Instructional Supervisor (Elementary Principle, Supervision). Dissertation Abstracts International, 92(12), 6-14.